

รายงานผลการดำเนินโครงการ

โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรีบ้านหนองก้อก (การทอผ้าใหม่ มัดหมี่)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

แผนงานสังคมสงเคราะห์ สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ
อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ส่วนสำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ อำเภอชุมแพ จังหวัดศรีสะเกษ

ที่ ศก ๘๑๙๐๑/-

วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานผลการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรีบ้านหนองกอก (การทอผ้าไหมมัดหมี)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานผลการดำเนินโครงการฯ

จำนวน ๑ ฉบับ

เรื่องเดิม

ตามที่ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ ได้ดำเนินการตามโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรีบ้านหนองกอก (การทอผ้าไหมมัดหมี) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการและเพื่อต่อยอดการฝึกการทอผ้า(ลายลูกแก้ว)ให้มีความชำนาญในการฝึกปฏิบัติในหลายๆ ด้าน ที่เป็นองค์ความรู้ของการทอผ้า การย้อมผ้าจากสีธรรมชาติ และการใช้วัสดุดินในการทอผ้าจากธรรมชาติที่มีในท้องถิ่นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรี(การทอผ้าไหม มัดหมี) และการพัฒนารูปแบบสินค้า ซึ่งได้รับอนุมัติงบประมาณ ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๓ ตามแผนงานสังคมสงเคราะห์ งานบริหารทั่วไปเกี่ยวกับงานสังคม สงเคราะห์ หมวดค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวน่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรีบ้านหนองกอก (การทอผ้าไหม มัดหมี) ตั้งไว้ จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) นั้น

ข้อเท็จจริง

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ ได้ดำเนินการตามโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพบ้านหนองกอก (การทอผ้าไหม มัดหมี) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยการฝึกและสาธิตประสบการณ์จริงในการทอผ้า การย้อมผ้า โดยได้ดำเนินโครงการวันที่ ๑๔-๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ศาลาประชาคมบ้านหนองกอก นั้น ผู้รับผิดชอบในการดำเนินโครงการจึงได้จัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินโครงการฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

ข้อเสนอแนะ

การนี้ สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ จึงควรขออนุญาตรายงานผลการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรีบ้านหนองกอก (การทอผ้าไหม มัดหมี) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ผลปรากฏดังเอกสาร ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวสว่างจิต นนทะศิริ)

นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ

/ความเห็น...

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ

เจตนา

(นายกษิติเดช มูลสาร)

ผู้อำนวยการกองช่าง รักษาการแทน
หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเห็น ของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ

อนุมัติ

สิบตำรวจเอก

Y

(ประศิทธิ์ สาระชาติ)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ

คำสั่ง/นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ

– กทก –

นายธนกร พรเทพร

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ

รายงานผลการดำเนินโครงการและค่าใช้จ่ายงบประมาณ
ตามโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรีบ้านหนองกอก(การทอผ้าไหม มัดหมี่)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ อําเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ
ระหว่างวันที่ ๑๔-๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

ชุมชนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาพร้อมกันไปในทุกด้าน โดยเริ่มจากการพัฒนาคนเป็นอันดับแรก ซึ่งในการพัฒนาคนนี้ มีหลายกลุ่มหลายประเภทและองค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ ได้พัฒนาในทุกกลุ่มทุกวัย ในชุมชน เช่นการส่งเสริมการจัดสวัสดิการทางสังคม ในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยการปรับแนวทางการปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล การจัดให้มีการแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติดสำหรับเยาวชนและประชาชน การให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสที่ยากไร้โดยการซ่อมแซมบ้านและการประสานขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการส่งเสริมอาชีพให้กับสตรีในชุมชน โดยยึดนโยบายให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีให้มีความพร้อมเกี่ยวกับคุณลักษณะชีวิตในครอบครัว และมีส่วนร่วมในสังคมโดยการกระตุ้นให้สตรีมีความคิดริเริ่มในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความตื่นตัวร้อนร้น มีความเชื่อมั่นในตนเองและสามารถช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้ ตลอดจนมีความรู้ในการประกอบอาชีพ และมีการพัฒนาสตรีในชุมชนของตนให้เข้มแข็ง

ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการดังกล่าวและเพื่อต่อ�อดการฝึกการทอผ้า(ลายลูกแก้ว)ให้มีความชำนาญในการฝึกปฏิบัติในหลายด้านที่เป็นองค์ความรู้ของการทอผ้า การย้อมผ้าจากสีธรรมชาติและสีเคมี และการใช้วัสดุดินในการทอผ้าจากธรรมชาติและสีเคมี ที่มีในท้องถิ่นของผู้เข้ารับการฝึกอบรมดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรี(การทอผ้าไหม มัดหมี่) และการพัฒนารูปแบบสินค้า ประจำปี ๒๕๖๓ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการสนับสนุนโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพสตรีและประชาชนทั่วไป
๒. เป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นในชุมชนห้วยสำราญ
๓. เพื่อเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ในการทอผ้า ด้วยวิธีที่หลากหลายแก่สตรีและประชาชนทั่วไปในหมู่บ้าน
๔. เพื่อให้สตรี ประกอบด้วย ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เยาวชน ในชุมชนได้เกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ที่จะพัฒนาอาชีพของตนเองและชุมชน
๕. เพื่อส่งเสริมให้สตรีในชุมชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๖. เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสตรีที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนในอนาคต

๓. เป้าหมาย

สตรี ประกอบด้วย ผู้สูงอายุ คนพิการ เยาวชน ในบ้านหนองกอกและหมู่บ้านไกลเคียง จำนวน ๒๐ คน

/๔. วิธีดำเนินการ...

๔.วิธีดำเนินการ

๑. มีหนังสือสำราญกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรม
๒. จัดทำโครงการเสนอขออนุมัติจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวยำสำราญ
๓. ดำเนินงานตามโครงการ
๔. สรุปผลการดำเนินโครงการ

๕.สถานที่ดำเนินการ

บริเวณศาลาประชาคมหมู่บ้านหนองก้อก หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหัวยำสำราญ อำเภอชุมพร จังหวัดศรีสะเกษ

๖.งบประมาณ

งบประมาณตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ แผนงานสังคมสงเคราะห์ งานบริหารทั่วไปเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ หมวดค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวนีองกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรีบ้านหนองก้อก(การทอผ้าไหม มัดหมี่) จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

๗.สรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ

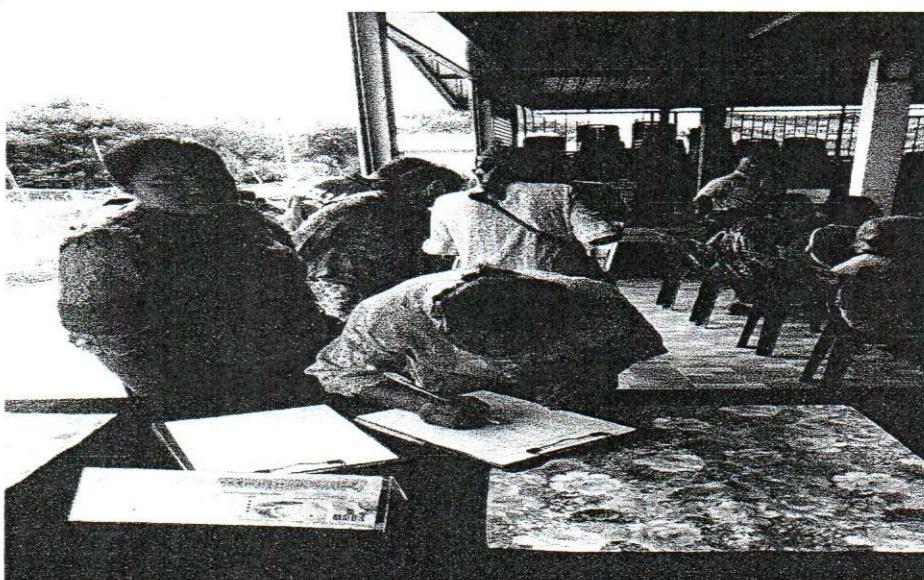
สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหัวยำสำราญ อำเภอชุมพร จังหวัดศรีสะเกษ ได้ดำเนินการตามโครงการ ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรีบ้านหนองก้อก (การทอผ้าไหม มัดหมี่) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยได้ดำเนินกิจกรรมตามโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวข้างต้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

๗.๑ สภาพทั่วไป

การจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มอาชีพแก่สตรีบ้านหนองก้อก(การทอผ้าไหม มัดหมี่) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดำเนินการในวันที่ ๑๔-๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยมีรายละเอียดดำเนินการดังนี้

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓

-ผู้เข้าการอบรมลงทะเบียน

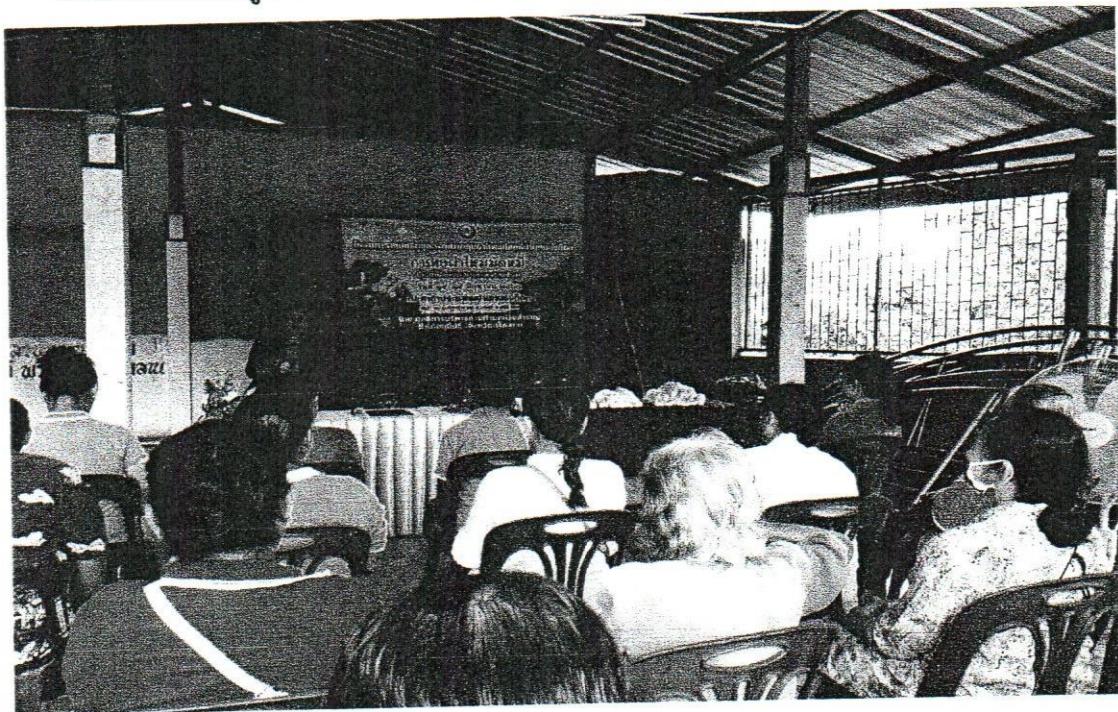

/-พิธีเปิดการอบรม...

-พิธีเปิดการอบรม โดย นายเสวี่ยน พันธ์ทอง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวสำราญ เป็น
ประธานในพิธีเปิดฯ

-บรรยายให้ความรู้ การทอผ้าใหม่และการเลือกซื้อวัสดุการทอ โดย...นางสถาน ใบแสง

ในการทดสอบมัดหมี่จะมีอุปกรณ์ ที่เป็นภูมิปัญญาชาร์บ้านอยู่หลายชนิด แต่ละชนิดแสดงถึงความละเอียดอ่อนในการสร้างสรรค์ผลงานซึ่งจะเป็นผ้ามัดหมี่ที่สวยงามต่อไป

๑. หูก เป็นเครื่องมือสำหรับทดสอบ มีหลายขนาดและชนิด แต่มีหลักการพื้นฐานอย่างเดียวกัน คือ การขัดประสานระหว่างด้ายเส้นพุ่ง และด้ายเส้นยืน จนแน่นเป็นเนื้อผ้า

๒. พีม หรือพันธ์ มีลักษณะคล้ายหวี ยาวเท่ากับความกว้างของหน้าผ้าทำด้วยโลหะ มีลักษณะเป็นชี้เล็ก ๆ มีกรอบทำด้วยไม้หรือโลหะ แต่ละชีของพีมจะเป็นช่องสำหรับสอดด้ายยืน เข้าไป เป็นการจัดเรียงด้วยปืนให้ห่างกันตามความละเอียดของเนื้อผ้า เป็นส่วนที่ใช้กระทบให้เส้นด้ายที่ห่อเรียงติดกันแน่นเป็นผืนผ้า

๓. กง ใช้สำหรับใส่ใจหมี

๔. อัก ใช้สำหรับกวักหมื่นออกจากกง

๕. หลักตีนกง (ไม้ที่ใช้ยืดทั้งสองข้างในการกวักด้วย)

๖. หลา เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับปันหลอด จากอัลม่าสูบูกเพื่อทำเป็นทางต่า (เส้นพุ่ง) เข็นหรือปั่นหมี ๒ เส้นรวมกัน เรียกว่า เข็นรังกัน เข็นควบกันหรือเข็นครุกัน ถ้าเป็นหมีคนละสี เข็นรวมกันแล้ว เรียกว่า มับไมء ใช้แก่งหมี ขันตอนนี้เป็นการเก็บปุ่มที่เรียกว่า ขี้หมีออกจากเส้นหมี และยังทำให้เส้นหมีบิดตัวแน่นขึ้น ใช้ทำเป็นทางเครื่อ

๗. กระสาย ใช้บรรจุหลอดหมีพุ่งสอดไประหว่างช่องเส้นหมียืน ตัน และปลายเรียวตรงกลาง เจาะเป็นช่องสำหรับใส่หลอดด้วย

๘. หลอดใส่ด้วย หลอดด้วยคัน (ลูกคัน) เป็นอุปกรณ์สำหรับใช้ในการคันเส้นด้วย โดยเส้นด้วยทุกเส้นจะถูกม้วนหรือพันเก็บไว้ในหลอดคัน ซึ่งมีลักษณะเป็นหลอดยาวประมาณ ๘ นิ้ว เส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ ๑ นิ้ว หลอดคันทำจากไม้ไผ่

๙. หลักผีย ใช้ในการคันฝ่าย

๑๐. โถงมี ใช้สำหรับมัดหมี

-ให้ความรู้เรื่องการฟอกด่างและให้ความรู้เรื่องการย้อมสีและฝึกปฏิบัติ โดย... นางสถาน ใบแสง

สีเคมีเป็นสีที่มีความบริสุทธิ์ของตัวสีมาก สามารถนำสีเหล่านี้มาผสมเพื่อให้ได้สีที่ต้องการและปรับระดับความเข้มของสีให้ วิธีการย้อมทำได้ง่ายและสะดวก สีที่ย้อมได้จะมีความสดสวยและมีความทนทานของสีดี

การย้อมสีเส้นใหม่(สำหรับเส้นใหม่ที่ฟอกแล้ว ๑ กิโลกรัม)

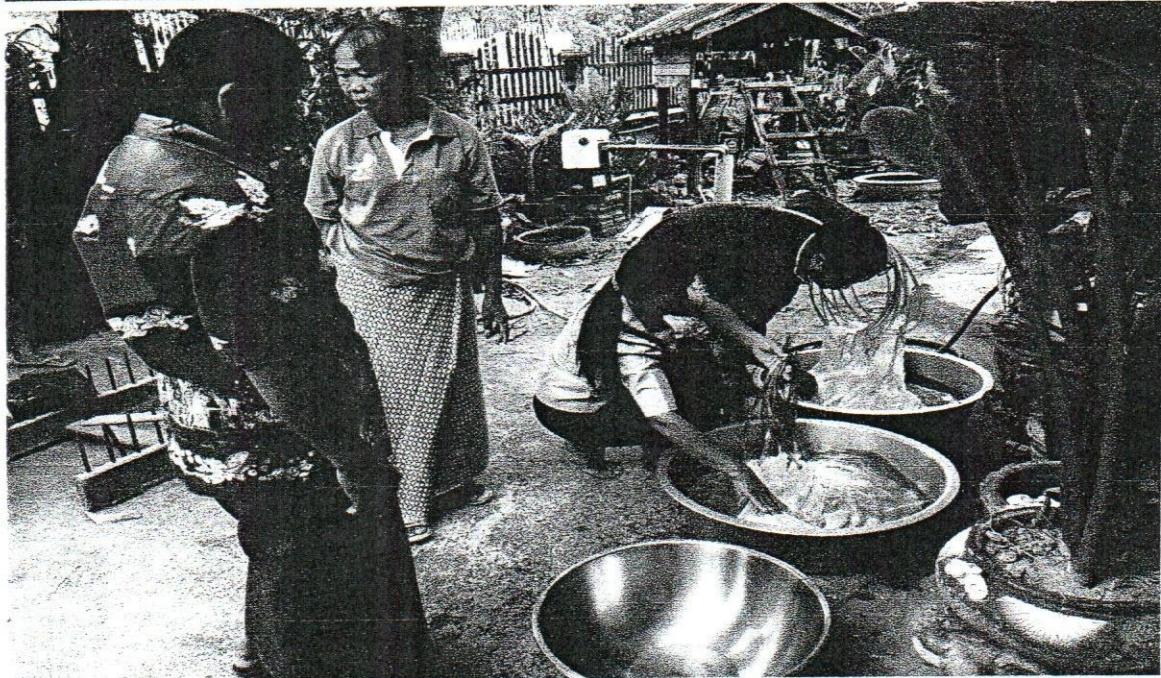
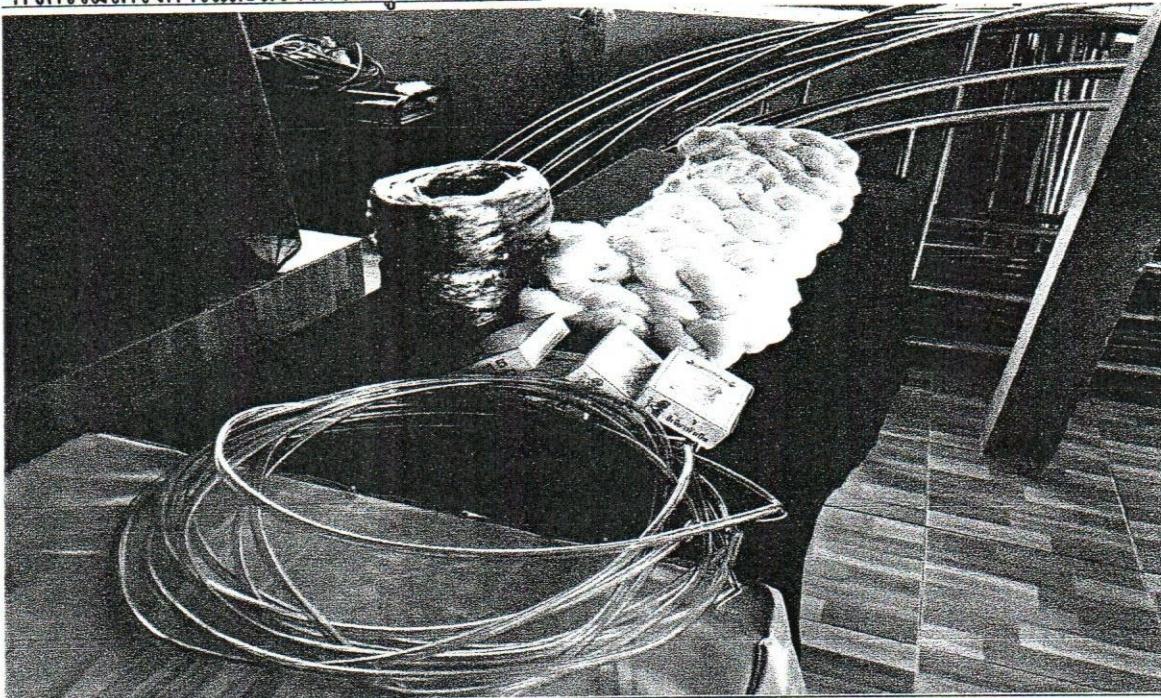
- น้ำสะอาด ๓๐ ลิตร

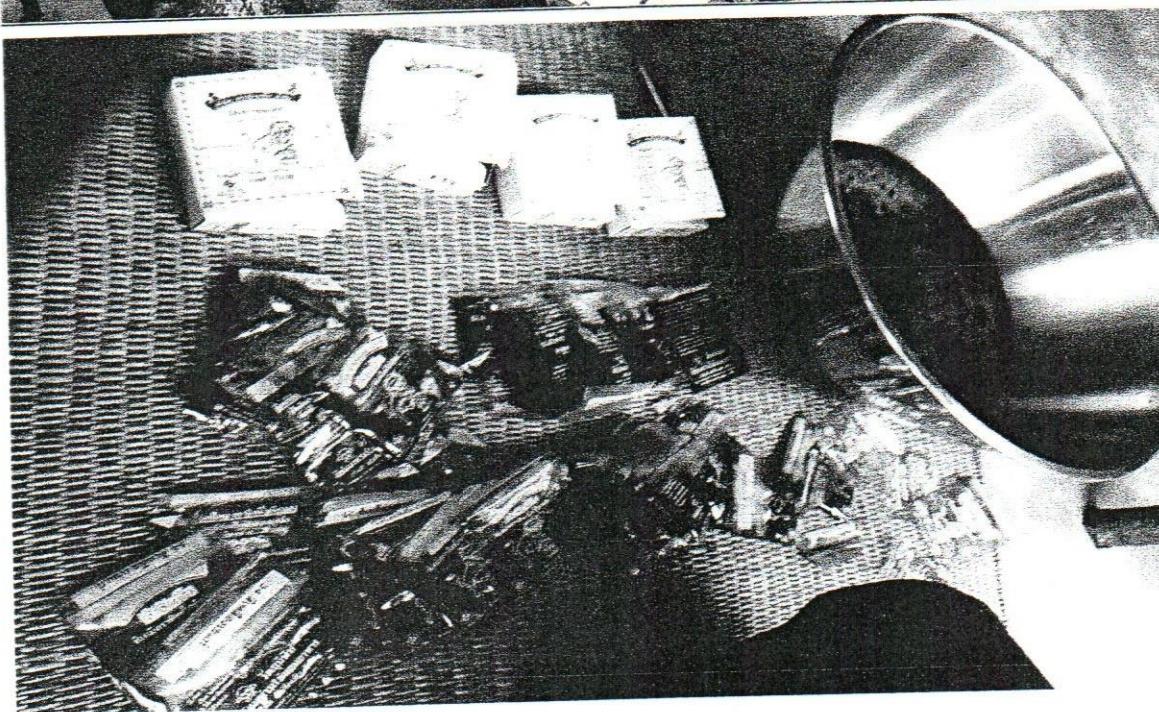
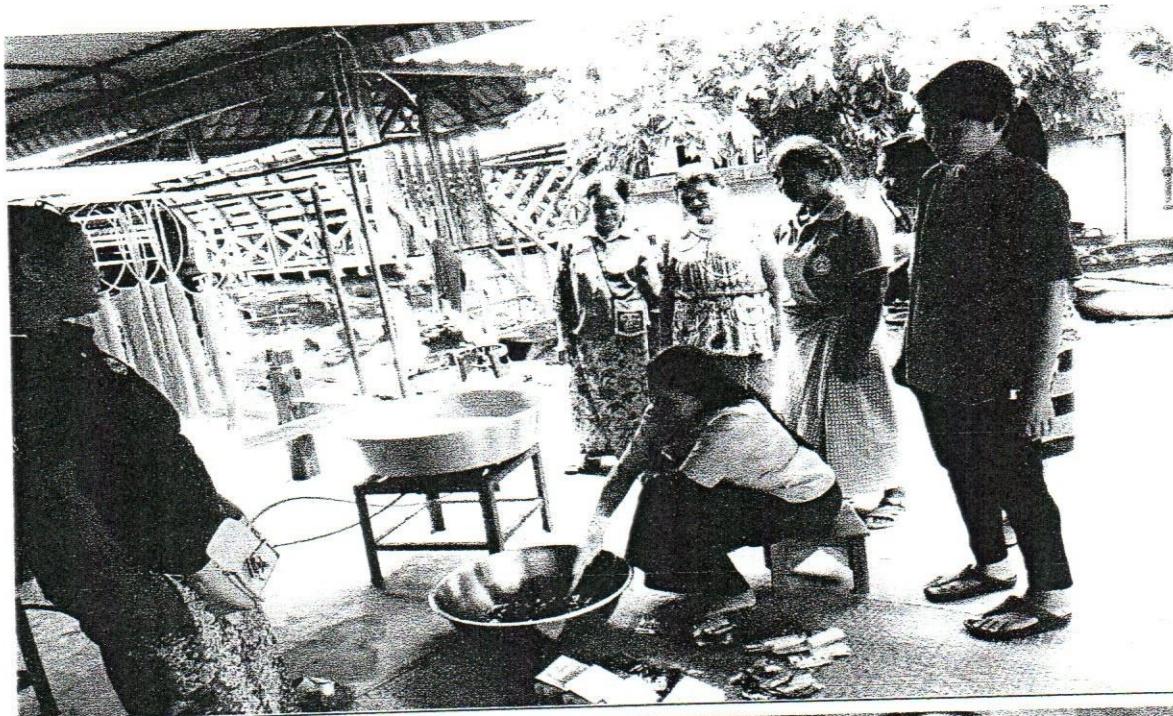
- สีเคมี

วิธีการ

นำเส้นไหมที่ผ่านการฟอกกำจัดกาวและฟอกข้าวมาแล้ว จำนวน ๑ กิโลกรัม แบ่งเป็น ๓ - ๔ ส่วนใส่ห่วงฟอกย้อมนำเส้นไหมเช่นนี้ให้เข็ดเส้นไหมเปียกอย่างสม่ำเสมอ ทำการบิดให้หมวด กระตุกเส้นไหมเพื่อให้เรียงตัวจัดแต่งไฟเชือกรัดเข็ดเส้นไหมให้เรียบร้อย นำสีย้อมและสารช่วยย้อมสีต่างสัดส่วนที่กำหนดผสมลงในน้ำเดือด ๑ ลิตร กรณให้ละลายผสมกันทำการต้มน้ำสะอาด ๓๐ ลิตร ในถังย้อมให้เป็นน้ำอุ่น (อุณหภูมิ ๔๐ องศาเซลเซียส) เดิมสารละลายย้อมไหมที่ผสมกันเรียบร้อยแล้วลงไปโดยให้ผ่านผ้ากรอง การผสมให้เป็นเนื้อดียกัน ใส่ตะแกรงรองกันภาชนะให้เรียบร้อย จากนั้นจึงนำเข็ดไหมลงย้อมสีพรมๆ กัน ในน้ำย้อมที่อุณหภูมิ ๔๐ องศาเซลเซียส ทำการกลับเข็ดเส้นไหมทั้งชุดตลอดเวลาเป็นระยะเวลาประมาณ ๑๐ นาที นำเข็ดเส้นไหมทั้งชุดขึ้นพักในภาชนะที่สะอาด ละลายเกลือในน้ำเย็นและเติมลงไปในถังย้อม คนให้ละลายทั่วกันใส่เข็ดไหมทั้งหมดลงย้อมต่อประมาณ ๑๐ นาทีที่อุณหภูมิ ๔๐ องศาเซลเซียส และค่อยๆ เพิ่มอุณหภูมน้ำย้อมจนถึง ๙๐ องศาเซลเซียส ภายใน ๒๐ - ๒๕ นาทีโดยทำการกลับเข็ดเส้นไหมทั้งชุดตลอดเวลา ย้อมเส้นไหมที่อุณหภูมิ ๙๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลาประมาณ ๒๐ นาทีหรือสังเกตว่าน้ำย้อมใส่างลงอย่างเห็นได้ชัด จึงนำเส้นไหมทั้งชุดขึ้นพักในภาชนะที่สะอาด ลดอุณหภูมิในถังย้อมลงเหลือประมาณ ๘๐ องศาเซลเซียส โดยเติมน้ำเย็น ๓ ลิตร และลดเชือเพลิง แบ่งกรดน้ำส้มออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกเติมลงไปในน้ำย้อม คนให้ละลายทั่วกัน นำเข็ดไหมลงย้อมที่อุณหภูมิประมาณ ๘๐ องศาเซลเซียส โดยกลับเข็ดไหมตลอดเวลา ประมาณ ๕ นาที แล้วนำขึ้นพักในภาชนะที่สะอาดเติมกรดน้ำส้มส่วนที่เหลือลงในน้ำย้อมคนให้ทั่ว นำเส้นไหมมาย้อมต่ออีกประมาณ ๕ นาที จากนั้นเร่งอุณหภูมิของน้ำย้อมให้สูงขึ้นถึง ๙๐ องศาเซลเซียส ภายในระยะเวลาประมาณ ๑๐ นาที ย้อมเส้นไหมที่อุณหภูมิ ๙๐ องศาเซลเซียส โดยกลับเส้นไหมเป็นช่วงๆ ตลอดเวลาเป็นระยะเวลาประมาณ ๒๐ นาทีหรือจนน้ำย้อมใส่างมากที่สุดนำเส้นไหมขึ้นมาบิดให้หมวดและนำไปซักล้างในน้ำเย็นสลับกับการบิดให้หมวด ๓ - ๔ ครั้งหรือจนกว่าน้ำที่ใช้ในการซักล้างจะใส่ที่สุดจากนั้นนำเส้นไหมทั้งชุดไปแขวนในสารละลายผลิตภัณฑ์สำหรับการพนึกสีย้อมที่อุณหภูมิประมาณ ๔๐ - ๕๐ องศาเซลเซียส โดยทำการกลับเข็ดไหมเป็นช่วงๆ เป็นระยะเวลาประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที แล้วทำการบิดเข็ดเส้นไหมให้หมวดที่สุดนำเส้นไหมไปซักล้างในน้ำเย็น ๒ - ๓ ครั้ง สลับกับการบิดให้หมวดกระตุกเพื่อให้เส้นไหมเรียงตัวคืนสู่สภาพเดิมแล้วนำผึ้งให้แห้งด้วยลมในที่ร่ม

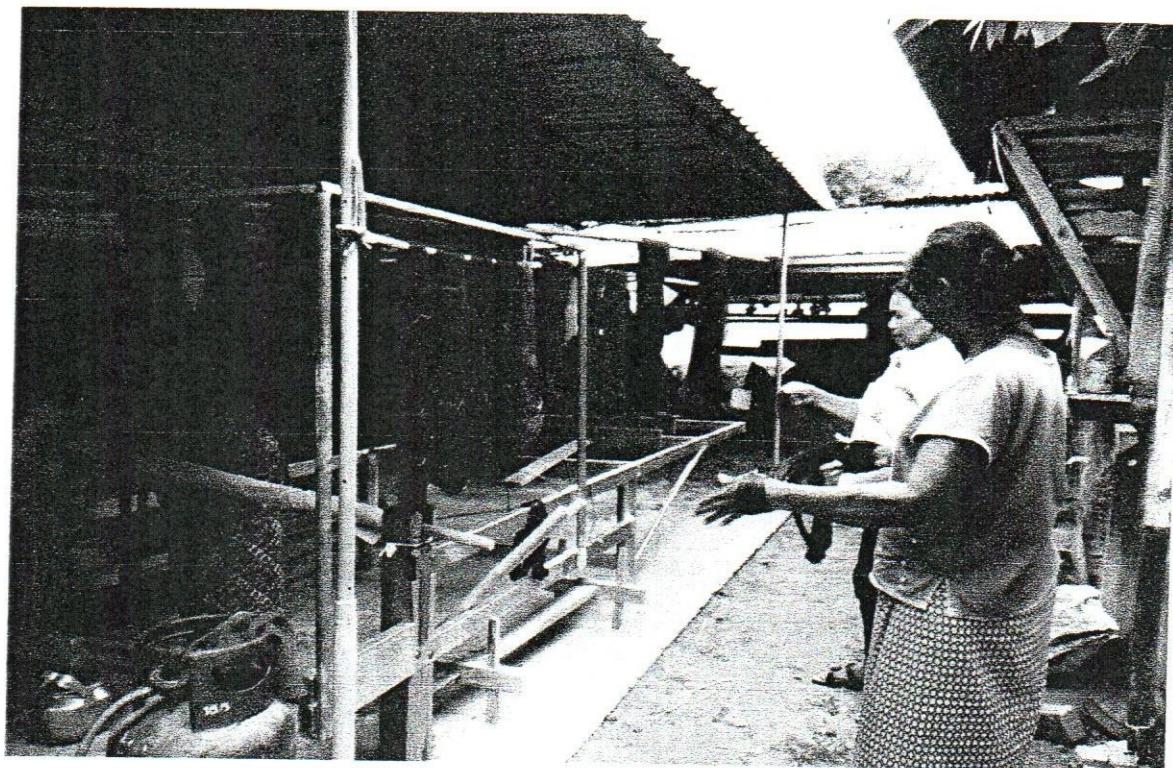
-กิจกรรมโครงการและสร้างความรู้ในการย้อมสี

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

-สาธิและฝึกปฏิบัติการหอผ้าไหมโดย... นางสกาน ใบแสง

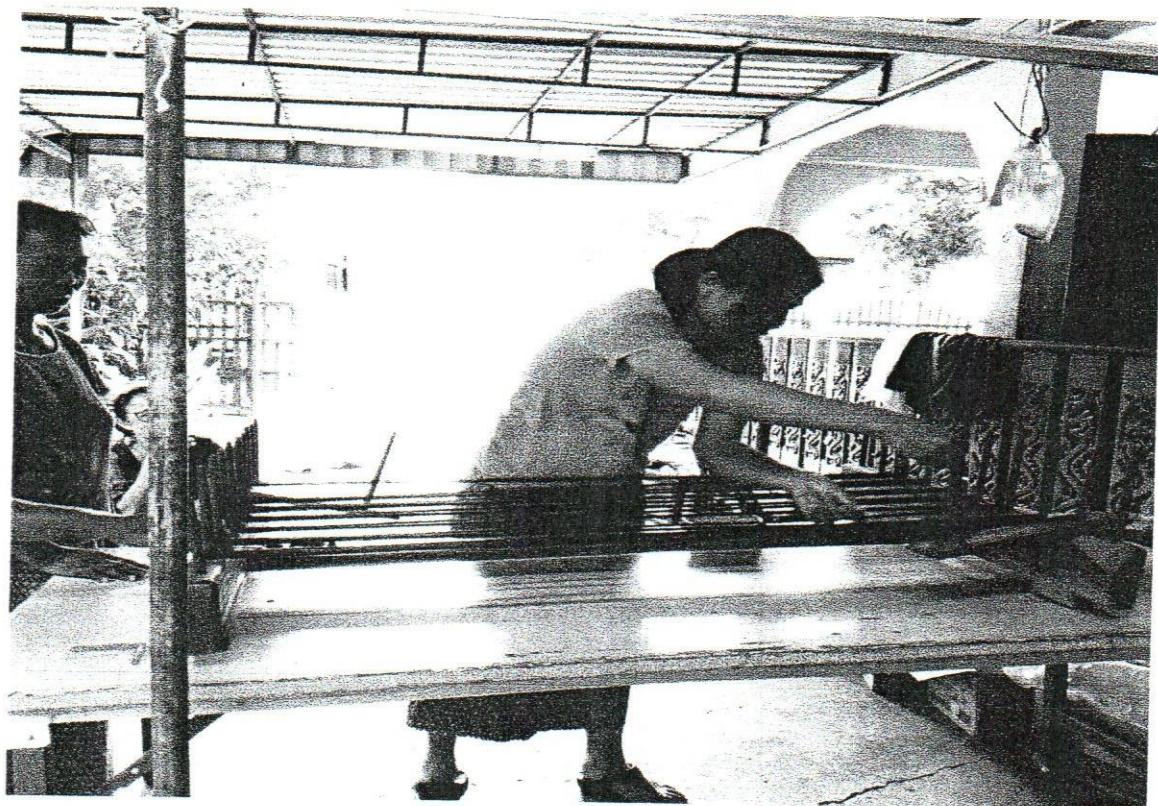
ผ้าหางกระรอก หรือผ้ากระเนียว เป็นผ้าหอโบราณที่มีลักษณะลวดลายเรียบง่าย แต่แฝงด้วยความประณีตและคงทน โดยใช้เทคนิคการหอผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าไทคือ การควบเส้น หรือคนไทยเรียกว่า ผ้าหางกระรอก

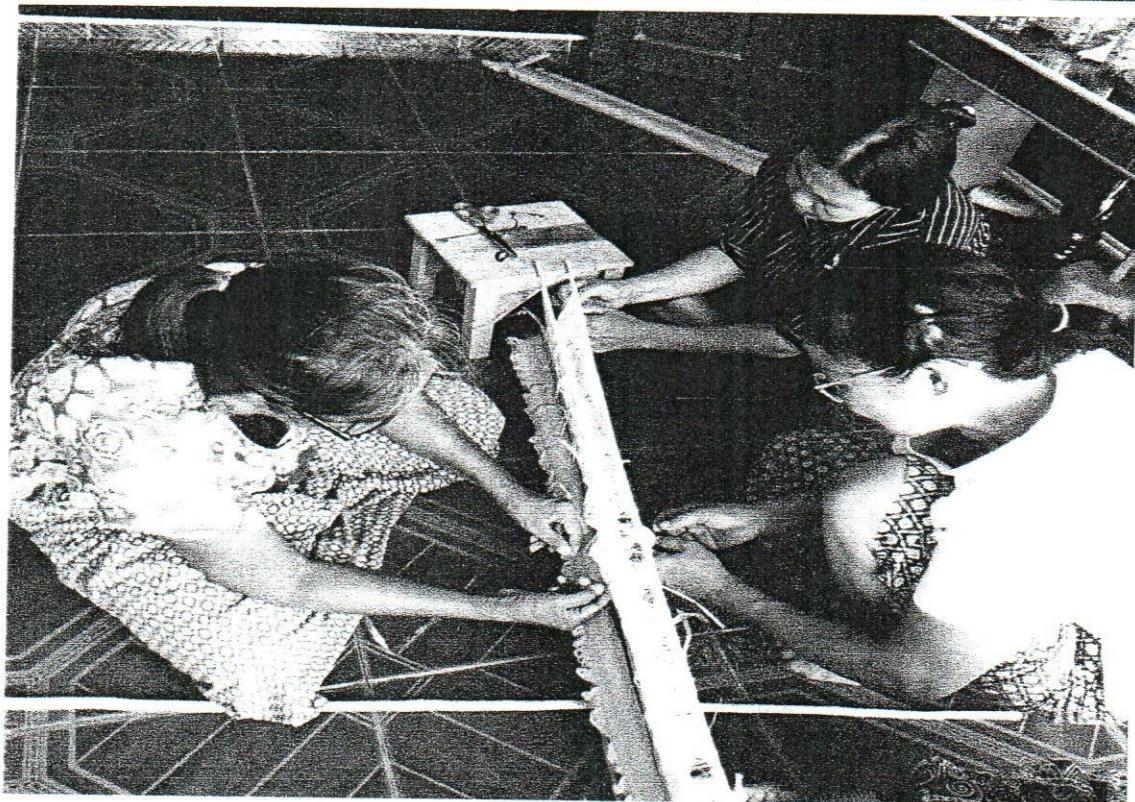
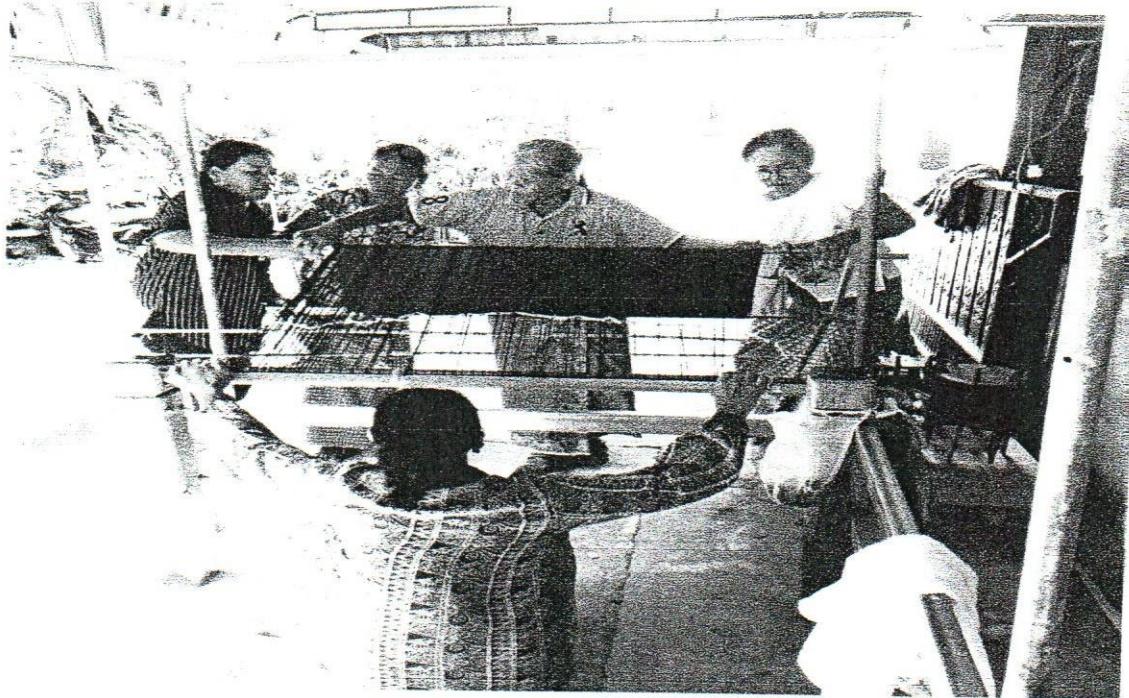
ลวดลายและกรรมวิธีการหอ

เทคนิคการหอผ้าโดยใช้ไหมเส้นพุ่ง ๒ เส้น ควบกันโดยนำมาตีเกลียวควบเข้าด้วยกันให้เป็นเส้นเดียว โดยใช้อุปกรณ์ในการตีคือ ใน และนอก ผ้าหางกระรอกโดยทั่วไปนิยมใช้สีเหลืองมากว่า เมื่อนำมาหอเป็นเส้นพุ่งบนผืนผ้า จะทำให้ผ้าหอที่เป็นผ้าพื้นมีความสวยงาม จากสีเหลืองของไหม เส้นไหมสองเส้นสองสีมาตีเกลียวควบให้เป็นเส้นเดียวกัน เรียกว่า "เส้นควบ", "เส้นลูกลาย" หรือ "เส้นหางกระรอก" จากนั้นนำมาหอพุ่งชัดกับเส้นยืน ซึ่งใช้สีอิกหนึ่งอาจเข้มหรืออ่อนกว่าสีที่ใช้ เพื่อให้เกิดลายขัดเด่นขึ้นมา จะได้ผ้าพื้นที่มีลายเหลือบเล็กๆ ในเนื้อผ้าคล้ายจะมีบุยขันอ่อนขึ้นมาเหมือนกับเส้นขนของหางกระรอก จึงเรียกว่า "ผ้าหางกระรอก" เทคนิคการหอผ้าชนิดนี้ นับเป็นเทคนิคดั้งเดิมของชนเผ่าไทย เพราะมีการหอผ้าชนิดนี้ในชนเผ่าไทยดั้งเดิม คือ ชาวภูไท และลาว เรียกเทคนิคนี้ว่า "การเข็น" ไทยวนเรียก "ปันໄກ" กลุ่มชาวไทพวนเรียกว่า "มะลังไม" หรือ "มับไม" กลุ่มไทภาคกลาง ภาคใต้ และไทอีสานทั่วไปเรียกว่า "ผ้าหางกระรอก" ส่วนชาวไทยเชื้อสายเขมร และชาวส่วย (กูญ) เรียกเป็นภาษาเขมรว่า "กระเนียว" หรือ "กะนីវា" ชาวไทยอีสานแต่โบราณจะนำผ้าหางกระรอก หรือบางที่ เรียกว่า ผ้าม่วง มาบุ่งเป็นโจรกระบวนการหอไหมหางกระรอกเป็นผ้าที่มีลายเหลือบเงาสวยงาม มีวิธีการหอทำให้เกิดลวดลายได้ ๓ แบบ ได้แก่

- ๑) ลวดลายหางกระรอกที่พุ่งไปด้านขวา เป็นการหอด้วยเส้นใยที่ตีเกลียวด้านขวา
- ๒) ลวดลายหางกระรอกที่พุ่งไปด้านซ้าย เป็นการหอด้วยเส้นใยที่ตีเกลียวด้านซ้าย
- ๓) ลวดลายหางกระรอกที่มีสายพุ่งเป็นหยักแหลม เป็นการใช้กระสาย ๒ อัน พุ่งထอย้อนกลับซ้ายขวา

ลักษณะทั่วไปของผ้าหางกระรอกคือ จะเป็นผ้าพื้นเรียบชนิดหนึ่ง มีความกว้าง ๑ หลา ความยาว ๔ หลา มักมีสีเข้ม เช่น สีเม็ดมะขาม สีเปลือกมังคุด สีแดงครึ่ง หลา โดยจะมีลายเหลือบสีในตัว มองเหมือนภาพ ๓ มิติ ทั้งนี้ ผ้าหางกระรอกโบราณจะมีริ้วเชิงชายคั่นที่ชายผ้าหั้งสองด้าน หอด้วยเส้นไหม ที่ต่างสีจากสีพื้น จะหอเป็นเส้นเล็กๆ ๘-๙ เส้น และมีเส้นกรอบบังคับไว้อีกข้างละ ๓-๔ เส้น ตามความพึงพอใจของผู้หอ หรือบางพื้นจะหอเป็นลายลูกแก้วเล็ก ที่ดูงดงามแปลกตา ริ้วเชิงชายนี้บางคนเรียกว่า กั้น, ก่าน, ขีดคั่น, เชิงคั่น และเชิงผ้ากันชาย นอกจากนี้ ยังนำมาหอเป็นผ้าลายตาราง หรือสร้าง ผ้า索ร่งส่วนใหญ่ จะหอด้วย เส้นไหมลูกลายหรือเส้นไหมหางกระรอก เนื้อผ้าในลายตารางจึงมี สีเหลือบลายคล้ายเส้นขนของหางกระรอก จึงเรียกว่า ผ้า索ร่งไหมหางกระรอก หรือผ้า索ร่ง จะมีลักษณะเป็นตาตารางใหญ่ สีเหลี่ยมจัตุรัส มีลายสี ทั้งแดง เขียว เหลือง น้ำเงิน สลับกันตลอดทั้งผืน ขีดคั่นระหว่างตารางสีใหญ่นั้นด้วย ริ้วขีดคั่นสีแดง หรือสีขาวหรือสีเหลือง เป็นเส้นเล็กๆ ทั้งผืน ผ้าตาราง หรือผ้า索ร่งนี้จะมีหน้ากว้างประมาณ ๑ เมตร ยาวประมาณ ๒ เมตร และเย็บเข้าด้วยกันเป็นถุง คล้ายกับผ้าชิ้นของผู้หญิง โหนสีของผ้าจะมี ๒ โหน คือ ผ้า索ร่งแดง จะมีสีสันสดใส สำหรับผู้ชายที่มีอายุไม่สูงนัก ไม่เกิน ๔๐ ปีแต่ถ้าเป็นผู้ชาย สูงวัย จะใช้ผ้าโหนสีเข้ม เรียกว่า ผ้า索ร่งดำ

/๗.๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ...

๗.๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรม

เป็นการผลักดัน กระตุ้น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและประชาชน ส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องเกิดกระบวนการเรียนรู้ในการคิด ทำได้มีความรู้และทักษะด้านอาชีพการทอผ้า มีโอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพเป็นการ เพิ่มรายได้และลดรายจ่ายในครัวเรือน ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว สามารถพึ่งตนเอง และดำเนินชีวิตบนพื้นฐานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๓ ความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

- ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มผู้บริหาร องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ ผู้สูงอายุ กลุ่มสตรี ประชาชน ในบ้านหนองกอก จำนวน ๒๐ คน ร่วมกิจกรรมอบรมตามโครงการและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี สามารถดำเนินกิจกรรมได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

๗.๔ ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมอบรมตามโครงการ

สำรวจความพึงพอใจจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมอบรม จำนวน ๒๐ คน ตามแบบสอบถามความพึงพอใจ

- ร้อยละ ๘๕ ของจำนวนผู้เข้าร่วmobรมมีความพึงพอใจในการเตรียมความพร้อมพิธีเปิด ในระดับ ดี และร้อยละ ๕ ดีมาก

- ร้อยละ ๙๐ ของจำนวนผู้เข้าร่วmobรมมีความพึงพอใจในการใช้วัสดุ อุปกรณ์สำหรับอบรมในระดับ ดี และร้อยละ ๑๐ ดีมาก

- ร้อยละ ๙๐ ของจำนวนผู้เข้าร่วmobรมพึงพอใจต่อการถ่ายทอดให้ความรู้ของวิทยากร ในระดับดี และร้อยละ ๑๐ ดีมาก

- ร้อยละ ๘๐ ของจำนวนผู้เข้าร่วmobรมมีความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดให้ความรู้ที่ได้จากการอบรมนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังและพร้อมที่จะถ่ายทอดความรู้สู่ชุมชนของตนเองต่อไปได้ในระดับดี และร้อยละ ๒๐ ดีมาก

- ร้อยละ ๙๐ ของจำนวนผู้เข้าร่วmobรมพึงพอใจในระยะเวลาของการจัดอบรมในระดับดี และร้อยละ ๑๐ พึงพอใจดีมาก

๗.๕ ปัญหา/อุปสรรค

- อุปสรรคที่ตัวบุคคลที่เข้าร่วmobรมต่อการนำความรู้ที่ได้อบรมเพื่อนำไปต่อยอดหรือกระจายไปสู่ชุมชน ของตนเองที่จะทำให้เกิดผลได้อย่างชัดเจน

- อุปสรรคที่วันและเวลาของการอบรมซึ่งอยู่ในช่วงของการจัดกิจกรรมต่างๆในชุมชนที่หลากหลาย ประชาชนในหมู่บ้านไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม

- มีอุปสรรคด้านการค่าใช้จ่ายที่มีข้อจำกัดต่อการจัดตั้งบประมาณเพื่อดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการอบรม

๗.๖ ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการประชุมวางแผนการดำเนินกิจกรรมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการวางแผนการ ดำเนินกิจกรรม และวางแผนทางให้ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

- ควรกำหนดการจัดกิจกรรมการอบรมให้เหมาะสมกับเวลาและตัวบุคคลที่จะนำไปขยายผลสู่ชุมชนและสามารถนำความรู้มาพัฒนาตนเองครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

/๔. รายละเอียดค่าใช้จ่าย...

๔. รายละเอียดค่าใช้จ่าย

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสำราญ ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามแผนงานสังคม สงเคราะห์ งานบริการทั่วไปเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์ งบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวนেื่องกับการ ปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ ตั้งไว้ จำนวน ๒๐,๐๐๐บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) นั้น

๑. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๐ คน ละ ๒ วันๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๒,๘๐๐ บาท
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒๐ คน ๒ วันๆ ละ ๒ มื้อๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
๓. ค่าสมนาคุณวิทยากรฝึกอบรม จำนวน ๑ คน จำนวน ๕ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท จำนวน ๒ วัน

เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

๔. ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายโครงการ ขนาด ๑.๐๐ x ๑.๘๐ เมตร เป็นเงิน ๓๖๐ บาท

๕. ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม(เส้นใหม ด่าง สียอมผ้า ฯลฯ) เป็นเงิน ๘,๔๕๐ บาท

รวมทั้งสิ้น ๙๐,๐๐๐ บาท

(สองหมื่นบาทถ้วน)

.....(ผู้รับรอง/ผู้ได้รับมอบหมาย)

(นางสาวสว่างจิต นนทะศิริ)

นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ